

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyně Mgr. Barborou Berkovou ve věci

žalobce: T. B.
bytem S. 590/12, O.
zastoupen advokátem Mgr. Jaroslavem Topolem
sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4

proti
žalovanému: Generální ředitelství cel
Budějovická 7, Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 6. 2016, č. j. 25117-2/2016-900000-304.4,
ve věci přestupku

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím Celního úřadu pro Olomoucký kraj (dále jen „celní úřad“) ze dne 4. 3. 2016, č. j. 3744-5/2016-580000-12, byl žalobce uznán vinným spácháním přestupku podle § 42a odst. 2 písm. a) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“), za který mu celní úřad uložil pokutu ve výši 4 000 Kč. Skutek vymezil celní úřad ve výroku rozhodnutí tak, že žalobce z nedbalosti jako řidič užil dne 2. 10. 2015 v čase cca 13:15 hod. zpoplatněnou pozemní komunikaci R35 na 281,5 km ve směru na Ostravu motorovým vozidlem FORD FOCUS

DAWEYDC, rg. zn. X, aniž byl uhrazen časový poplatek, čímž porušil povinnost stanovenou v úř 21e odst. 1 písm. a) zákona o pozemních komunikacích. Žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce a rozhodnutí celního úřadu potvrdil.

2. Žalobce se včas podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného, jakož i rozhodnutí celního úřadu. Konkrétně namítal, že:

a) doba spáchání přestupku nebyla řádně zjištěna a výrok rozhodnutí celního úřadu v tomto ohledu nemá oporu ve spise

- ve správním řízení uváděl, že dne 2. 10. 2015 kolem 13:15 hod. nebyl, a ani nemohl být hlídkou policie stavěn, neboť jeho pracovní doba končí až po 16:00 hod. a on se v tuto dobu nacházel v práci. V uváděném místě hlídkou policie byl skutečně zastaven, avšak až v sobotu 3. 10. 2015 při návratu z návštěvy kamaráda;
- za účelem zjištění doby spáchání přestupku neprovedl celní úřad dostatečné dokazování, resp. se nedokázal vypořádat s námitkou žalobce, že byl hlídkou policie stavěn až dne 3. 10. 2015. Celní úřad argumentoval datem uvedeným v úředním záznamu, oznámení o přestupku a na fotodokumentaci, malou pravděpodobností toho, že by se policisté v datu přestupku spletli a žalobce se na místě neohradil, jakož i absencí důkazů o tom, že byl žalobce dne 2. 10. 2015 do 16:00 hod. v práci. Úřední záznam ani oznámení o přestupku (které je ve své podstatě úřední záznam), však nepředstavují důkazní prostředek ve smyslu § 51 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř.“). Údaj na fotografiích rovněž nemůže být vypovídající, neboť datum a čas jsou ve fotoaparátu vždy nastavovány manuálně, tudíž je lze úmyslně či opomenutím změnit. Právě nesprávným zadáním data ve fotoaparátu si žalobce veškeré omyly ohledně dne, kdy mělo k protiprávnímu jednání dojít, vysvětluje. Žalobce si zpětně vybavil, že se policista pořizující záznam dotázal kolegů, kolikátého dnes je, jelikož si zapomněl vzít hodinky, kdy následně sdělil: „Dobrý, mám to, kouknul jsem se do foťáku“. Datum pořízení oznámení o přestupku nemusel být vůbec přečten, tudíž si žalobce nemusel nesprávnosti povšimnout. Z věty: „Celnímu úřadu se jeví jako málo pravděpodobné, že by se při kontrole spletli v datu zjištění přestupku...“, je patrné, že sám celní úřad dovodil své pochybení, kdy nedokázal dostát zásadě materiální pravdy (§ 3 s. ř.). Z této formulace lze dovodit reálná možnost, že by opak mohl být pravdou. Ke skutkovému omylu v podobě uvedení nesprávného data mohlo reálně skutečně dojít a tato možnost nebyla nijak prokazatelně vyvrácena. Povinnost zjišťovat skutkový stav stran skutečností odpovídajících skutkové podstatě přestupku leží na správním orgánu. Existuje-li rozumná pochybnost, tzn. ne zcela nepravděpodobná možnost, že deliktního jednání se obviněný z přestupku nedopustil, resp. se ho měl dopustit v jiný den, nelze jej za přestupek postihnout (*in dubio pro reo*). Na základě těchto pochybností mohl celní úřad provést další relevantní důkazy, např. vyslechnout spolujezdce, popř. vznést dotaz k zaměstnavateli žalobce;
- celní úřad zasahujícím policistům na začátku výslechu sdělil mj. datum a místo, kdy mělo k protiprávnímu jednání dojít, sami datum spáchání přestupku neuváděli, tudíž byly výslechy provedeny v rozporu se zákonem a nemělo tak být k nim přihlíženo, což žalobce přímo v průběhu provádění důkazu namítal, avšak celní úřad k námitce nepřihlížel. Podstatné okolnosti případu jako je doba (včetně data a dokonce i přesné hodiny), místo (včetně uvedení konkrétního kilometru dálnice, na kterém mělo

k protiprávnímu jednání dojít) apod., nemohou být správním orgánem svědkovi sděleny v takovémto rozsahu, kdy tento postup je proti vlastnímu smyslu svědecké výpovědi;

b) celní úřad se nevypořádal s námitkou, že žalobce nemohl přestupek spáchat zaviněně, jelikož v obci Přáslavice absentuje dopravní značení upozorňující, že řidič vjede na zpoplatněnou komunikaci

- ke zjištění stavu dopravního značení ke dni 2. 10. 2015, resp. 3. 10. 2015 neprovedl celní úřad žádný relevantní důkaz;
- navržený důkaz ohledáním místa od obce Přáslavice směrem k rychlostí komunikaci R35 celní úřad neprovedl, aniž by o jeho neprovedení rozhodl, jedná se tedy o tzv. opomenutý důkaz, tj. procesní deficit zásadního rázu. Celní úřad rozhodl pouze o neprovedení ohledání křižovatky za účelem zjištění nevhodného dopravního značení ukazujícího směr na Olomouc, o návrhu na ohledání místa z důvodu tvrzené absence dopravního značení nerozhodl. Jednalo se přitom o jediný možný důkaz, jímž mohl žalobce relevantně rozporovat tvrzení celního úřadu o existenci dopravního značení;
- žalovaný stran existence dopravního značení odkázal na sdělení Ředitelství silnic a dálnic ČR (dále jen „ŘSD“) o tom, že dne 2. 10. 2015 nebyla zjištěna žádná závada na dopravním značení a že stav odpovídá předložené dokumentaci a zcela zřetelně a včas upozorňuje řidiče na možnost odbočit ve směru na Olomouc. Žalobce však nebyl uvědomen o provádění dalšího dokazování po provedeném ústním jednání a za účelem provedení tohoto důkazu nebylo nařízené žádné další ústní jednání, popřípadě k němu nebyl žalobce předvolán. V rozporu s § 18 odst. 1 s. ř. nebyl o případném provedení důkazu mimo ústní jednání vyhotoven protokol a v rozporu s § 51 odst. 2 s. ř. nebyl žalobce o provedení důkazu mimo ústní jednání vyrozuměn;
- ze sdělení ŘSD nelze usuzovat, jak byl stav značení kontrolován, kde, kým apod., nadto je nezbytné toto vyjádření svou povahou přirovnat k úřednímu záznamu, k němuž nelze přihlížet jako k důkaznímu prostředku;

c) celní úřad nezaslal žalobci ani oznámení o ukončení dokazování a možnosti seznámit se s podklady rozhodnutí;

d) sankce byla uložena v rozporu s právními předpisy. Nebyl zde žádný důvod uložit vyšší sankci, než na samé spodní hranici. Sám žalovaný uvedl, že v případě žalobce existovaly četné polehčující okolnosti (nevědomá nedbalost, bezúhonnost). Jako přitěžující okolnost označil pouze užití úseku zpoplatněné pozemní komunikace bez uhrazení časového poplatku, čímž však porušil zásadu zákazu dvojího přičítání, neboť jako přitěžující okolnost vyhodnotil samotný následek, který je obligatorním znakem skutkové podstaty přestupku.

3. Žalovaný požadoval zamítnutí žaloby. K žalobním bodům uvedl:

ad a) žalovaný nemá pochyb o tom, že skutek byl spáchán dne 2. 10. 2015 kolem 13:15 hodin, čemuž nasvědčují všechny důkazy. Mimo tvrzení žalobce neexistuje žádný důkaz, který by byl vzdáleně naznačoval, že předmětná silniční kontrola měla proběhnout v jiný den, než 2. 10. 2015. Nelze tvrdit, že by úřední záznam a oznámení o přestupku nebyly způsobilými důkazy, neboť nestojí v řízení osamoceně, ale vzájemně se doplňují s pořízenou fotodokumentací. Námitka špatného nastavení fotoaparátu a skutečnost, že si žalobce „najednou“ vzpomněl na dialog policistů ohledně data při provádění kontroly, jsou evidentně vykonstruované. Zásada vyšetřovací má své meze a správní orgán nemá

povinnost prověřovat každou smyšlenou námitku obviněného z přestupku, ale pouze skutečnosti, u kterých vznikla důvodná pochybnost o jejich správném zjištění. O takovou důvodnou pochybnost se však nejednalo. Žalobci nic nebránilo předložit důkazy k prokázání svých tvrzení. Pokud by ke kontrole skutečně došlo v jiný den, namítal by tuto skutečnost žalobce nepochybně ihned. Vzhledem k tomu, že datum spáchání skutku nebylo před ústními jednáními, kdy došlo k výsledkům svědků, ani v průběhu těchto jednání, vůbec rozporováno, neměl celní úřad důvod datum spáchání skutku svědkům k přiblížení nesdělít. Zástupce žalobce při ústním jednání k datu provedení kontroly žádné otázky svědkům nekladal a ani jinak nenaznačil či nerozporoval den spáchání skutku, otázky směřoval toliko do místa provedení kontroly a dopravního značení daného úseku. Námitka ohledně data spáchání skutku tak nemá žádný reálný základ, žalobce k prokázání svých tvrzení nenavrhл žádné důkazy, jedná se tedy jen o projev obstrukční taktiky jeho zástupce, ke které existuje již bohatá judikatura;

ad b) navržený důkaz ohledáním místa nebyl sice celním úřadem proveden, není však pravdou, že by o neprovedení tohoto důkazu celní úřad nerozhodl. Celní úřad argumentoval sdělením ŘSD, a dále uvedl, že návrh na ohledání místa křižovatky celní úřad neakceptuje, protože na místě by nebylo zjištěno nic jiného, než je vyobrazeno v příloze vyjádření. Takto se celní úřad vyjádřil k námitkám žalobce ohledně dopravního značení v daném místě komplexně. Skutkový stav byl ze strany celního úřadu nade vší pochybnost zjištěn z vyjádření správců silnic a nebylo tedy objektivně třeba dalšího dokazování. O doplnění dokazování o vyjádření správců silnic byl žalobce řádně vyrozuměn a byla mu také dána možnost se k tomuto vyjádřit. Jelikož se jednalo toliko o doplnění listinného důkazu a žalobci byla dána možnost se s ním seznámit, celní úřad zjevně nepovažoval za nutné za tímto účelem z důvodu hospodárnosti a rychlosti řízení nařizovat ústní jednání. Žalobce má pravdu, že tento důkaz sice nebyl proveden zcela zákonným způsobem, neboť nebyl proveden na ústním jednání ani nebyl vyhotoven protokol o jeho provedení mimo ústní jednání, avšak tato vada nemá vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci. Žalobce se mohl se s daným důkazem před vydáním rozhodnutí ve věci seznámit a vyjádřit se k němu, což však neučinil a nenamítal nic ani v podaném odvolání. Srovnání s výsledkem svědků není případné, neboť zatímco obsah listiny je neměnný, výslech svědka je interaktivní a jeho výpověď je teprve zachycována do listinné podoby, proto k výsledku svědků musí být nařízeno ústní jednání vždy. Ve sdělení ŘSD uvedená skutečnost, že nebyla daného dne zjištěna žádná závada na dopravním značení, svědčí o tom, že stav dopravního značení odpovídal přiložené dokumentaci a v daný den nedošlo k jeho změně. Jestli k tomuto závěru došel správce silnice na základě fyzické kontroly nebo jinak není relevantní. Jednoznačně se přitom jedná o důkaz listinou, kdy na rozdíl od úředního záznamu tento vytváří osoba odlišná od správního orgánu;

ad c) oznámení o ukončení dokazování bylo žalobci doručeno dne 16. 2. 2016;

ad d) námitky žalobce vůči výši uložené sankce považuje žalovaný za neadekvátní především s ohledem na výši její horní hranice. Přítěžující okolnost uvedená celním úřadem v jeho rozhodnutí nebyla popsána zcela správně, když se skutečně jedná o znaky samotné skutkové podstaty daného přestupku, avšak není pochyb o tom, že k popsání následku skutečně došlo. Celní úřad nepřekročil meze správního uvážení ani nevybočil z rozhodovací praxe celního úřadu v obdobných věcech.

4. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů dle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) napadené

rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). V souladu s § 51 s. ř. s. rozhodl soud bez nařízení jednání.

5. Z obsahu správního spisu krajský soud zjistil, že dne 6. 10. 2015 bylo celnímu úřadu doručeno oznámení Policie ČR, Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje, Odbor služby dopravní policie, Dálniční oddělení Kocourovce o tom, že žalobce je podezřelý ze spáchání přestupku dle § 42a odst. 2 písm. a) zákona o pozemních komunikacích porušením § 21e odst. 1 písm. a) téhož zákona tím, že dne 2. 10. 2015 v 13:15 hod. na silnici R35 na 281,5 km ve směru na Ostravu řídil vozidlo tov. zn. Ford, reg. zn. X, na kterém se nenachází kupón prokazující úhradu časového poplatku. Oznámení bylo doplněno úředním záznamem prap. J. K., který popsal, že žalobce byl při silniční kontrole bezpečně ztotožněn, na místě mu byla udělena bloková pokuta 2 000 Kč, kterou však žalobce nepřijal a požádal o projednání přestupku před správním orgánem, proto bylo sepsáno oznámení o přestupku, které si žalobce přečetl, byl poučen o možnosti vyjádřit se, což však neučinil a rovněž odmítl oznámení podepsat. Dále je v úředním záznamu uvedeno, že se ve vozidle nacházeli ještě pan A. B. a pan R. K.. Policisté rovněž předložili celnímu úřadu fotodokumentaci. Dne 16. 10. 2015 oznámil celní úřad žalobci zahájení řízení, v němž v souladu s oznámením vymezil skutek i jeho právní kvalifikaci a předvolal žalobce k jednání na den 11. 11. 2015. Toho dne se k celnímu úřadu dostavil zástupce žalobce, který navrhl výslech zasahujících policistů s tím, že se k věci vyjádří až po provedení těchto výslechů, avšak vypovídat žalobce odmítá. U jednání byly provedeny důkazy oznámeními o přestupku, úředním záznamem a fotodokumentací, u níž je konstatováno, že obsahuje den a čas porušení. Současně zástupce žalobce převzal předvolání k jednání na den 3. 12. 2015, kdy měli být vyslechnuti navržení svědci. Jednání dne 3. 12. 2015 se zúčastnil zástupce žalobce. Při jednání byli vyslechnuti jako svědci prap. T. H., prap. P. N. a prap. J. K., kteří byli jeden po druhém tázáni na průběh a výsledek kontroly časového poplatku u řidiče vozidla Ford, reg. zn. X dne 2. 10. 2015 v 13:15 hod. na silnici R35 na 281,5 km ve směru na Ostravu. Svědci průběh kontroly popsali a následně k výzvě celního úřadu zaznačili v situačním plánu místo zastavení vozidla, místo, kde se nachází dopravní značka Směrová tabule pro příjezd k silnici pro motorová vozidla a umístění značky Silnice pro motorová vozidla. Tyto plány následně byly provedeny k důkazu. Zástupce žalobce se svědků dotazoval. Při jednání se zástupce žalobce k věci nevyjádřil. V následném písemné vyjádření uvedl, že se nemohl dne 2. 10. 2015 ve 13:15 hod. popisovaného protiprávního chování dopustit, neboť mu ten den končí pracovní doba až v 16:00 hod. Dále uvedl, že byl kontrolován až dne 3. 10. 2015, tudíž muselo dojít k omylu, přičemž o spáchání skutku dne 2. 10. 2015 neexistuje žádný důkaz, jelikož úřední záznam důkazem není a výslechy policistů byly provedeny nezákonně, neboť jim byly den a hodina spáchání údajného přestupku sděleny na začátku výslechu celním úřadem. Uvedl, že doba spáchání přestupku tedy nebyla prokázána. Dále popsal, že dne 3. 10. 2015 se vracel od přítele z Přáslavic do Olomouce, avšak z důvodu špatného dopravního značení minul odbočku na Olomouc, což dokládal fotografií a navrhl ohledání místa za účelem prokázání tohoto nevhodného značení, a dále ohledání úseku od obce Přáslavice k rychlostní komunikaci R35 za účelem prokázání, že zde absenteje dopravní značení, že řidič vjede na zpoplatněnou komunikaci. Po projetí křižovatky již neměl šanci se rychlostní komunikaci R35 vyhnout. Namítl, že zatímco policisté se dle obsahu jejich výpovědí na místo přestupku dostali po příjezdové větvi k R35, tj. od Olomouce, žalobce přijel od obce Přáslavice, kde však absenteje značení o vjezdu na zpoplatněný úsek. Jelikož došlo

k jednání kvůli absenci příslušného značení, nemohl žalobce jednat zaviněně. Celní úřad následně z internetových stránek www.mapy.cz pořídil 8 fotografií dopravního značení, které zaslal k vyjádření Správě silnic Olomouckého kraje a ŘSD s žádostí o sdělení, zda ke dni 2. 10. 2015 byl stav a umístění dopravního značení shodný s předkládanými fotografiemi. Po obdržení sdělení správců komunikací celní úřad oznámil dne 10. 2. 2016 (doručeno 16. 2. 2016) žalobci, že ukončuje dokazování, přičemž jej vyrozumívá o tom, že ode dne konání ústního jednání dne 3. 12. 2015 byly zajištěny nové podklady rozhodnutí, a to dotazy na správce silnic na stav umístění dopravního značení dne 2. 10. 2015 a odpověď správců silnic. Dne 4. 3. 2016 vydal celní úřad rozhodnutí. Proti rozhodnutí podal žalobce blanketní odvolání, které ani přes výzvu k odstranění vad v podobě doplnění odvolacích důvodů, nedoplnil. Žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím odvolání zamítl a rozhodnutí celního úřadu potvrdil.

Doba spáchání přestupku

6. Námitku nedostatečně zjištěného skutkového stavu ve vztahu k datu spáchání přestupku nepovažuje soud za důvodnou.
7. Dokazování ve správním řízení ovládá zásada volného hodnocení důkazů, která je zakotvena zejména v § 50 odst. 4 s. ř., jehož aplikovatelnost na řízení o přestupcích plyne z odkazu uvedeného v § 51 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“). Tato zásada dává prostor správnímu orgánu, aby sám vyhodnotil, které důkazy jsou z hlediska rozhodnutých skutečností relevantní. To se v souladu se zásadou, vyjádřenou v § 3 s. ř., musí dít tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Jedná se o stav, kdy je zjištěn dostatečně jednoznačný, vzájemně provázaný a vnitřně nerozporný systém dílčích informací, které nahlíženy jako celek nemohou vést k jinému závěru.
8. Popsaným požadavkům celní úřad v posuzované věci bezezbytku dostál. Den spáchání přestupku celní úřad dovodil ze skupiny důkazů, a to úředního záznamu, oznámení o přestupku, fotodokumentace a výpovědi svědků, naopak o tom, že by bylo spáchání přestupku dne 2. 10. 2015 vyloučeno a že by ke skutku došlo až dne 3. 10. 2015, není kromě tvrzení žalobce ve správním spisu žádný podklad.
9. K použitelnosti úředního záznamu lze konstatovat, že právní úprava zapovídá použít jako důkazní prostředek pouze záznam o podání vysvětlení dle § 137 odst. 4 s. ř., nikoliv jakýkoliv úřední záznam (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2016, č. j. 6 As 73/2016 - 40, nebo ze dne 26. 4. 2013, č. j. 4 As 17/2012-36), což dále doplňuje judikatura o zákaz obcházení nepoužitelnosti těchto úředních záznamů výsledkem policistů v postavení svědků ohledně toho, jak se vůči nim osoba při šetření přestupku vyjádřila (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2016, č. j. 1 As 204/2015-33). Judikatura dále brání správním orgánům v tom, aby čtením úředních záznamů prokazovaly skutečnosti, jež mohou být objasněny pouze bezprostřední svědeckou výpovědí (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. ledna 2009, č. j. 1 As 96/2008-115, č. 1856/2009 Sb. NSS, či ze dne 9. září 2010, č. j. 1 As 34/2010-73, č. 2208/2011 Sb. NSS). K ničemu takovému ale v daném případě nedošlo. Dále je nutno poznamenat, že úřední záznam, resp. oznámení o přestupku v posuzovaném případě nestojí osamoceny. S ohledem na skutečnost, že doba spáchání přestupku vyplývala i z časového údaje uvedeného na fotografiích a následně tuto potvrdili i vyslyšení policisté, posloužily úřední záznam a oznámení toliko k podpoře věrohodnosti ostatních

provedených důkazů. Nejednalo se proto o použití úředního záznamu, tj. jednostranného úkonu správního orgánu, jakožto jediného či klíčového důkazu. Podpůrné využití úředního záznamu není v rozporu s názorem Nejvyššího správního soudu vyjádřeným např. v rozsudcích ze dne 11. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008-115, ze dne 24. 10. 2013, č. j. 5 As 110/2012-26 či ze dne 3. 3. 2011, č. j. 7 As 18/2011-54.

10. O spáchání přestupku dne 2. 10. 2015 tedy v řízení nevystaly žádné důvodné pochybnosti, jež by odůvodňovaly nutnost dalšího dokazování. Krajský soud shodně se správními orgány považuje tvrzení žalobce o zřejmém omylu a nesprávně nastaveném času na fotoaparátu za účelovou spekulaci a tvrzení o nemožnosti dopustit se jednání dne 2. 10. 2015 v 13:15 hod. z důvodu trvání pracovní doby za nepodložené. I pokud by žalobce na místě spáchání přestupku nečetl oznámení o jeho spáchání vůbec či nebyl seznámen se všemi údaji v této listině uvedenými, nejpozději při doručení oznámení o zahájení řízení o přestupku se dozvěděl, jakým způsobem je skutek časově vymezen, tj. kterého dne mělo dle správního orgánu k přestupku dojít. Přesto žalobce zůstal pasivní, k věci se nevyjádřil ani poté, co byly dne 11. 11. 2015 provedeny listinné důkazy, ani následně před výslechy policistů nepředestřel svou skutkovou verzi, tj. tvrzení o jiném dni provedení silniční kontroly. Poprvé svá tvrzení žalobce uvedl až v písemném vyjádření po provedení výslechů svědků, které nepochopitelně se svou skutkovou verzí nekonfrontoval. Takový postup považuje krajský soud shodně s žalovaným za zcela nelogický, neboť přirozenou reakcí každého člověka, který bezpečně ví, že se přestupku nedopustil, je uvést všechny podstatné okolnosti, které by jej podezření ze spáchání přestupku bezpečně zbavily. Jelikož v posuzované věci kromě ničím nepodloženého tvrzení žalobce neexistovala žádná skutečnost, z níž by bylo lze usoudit na skutkový omyl v uváděném datu spáchání přestupku, nelze celnímu úřadu vytýkat, že neprováděl další dokazování. O dni spáchání přestupku totiž důvodné pochybnosti objektivně nevystaly. Z vyjádření celního úřadu o tom, že se mu jeví jako *málo pravděpodobné*, že by se policisté při kontrole spletli v datu zjištění přestupku, nelze dovodit, že by celní úřad připouštěl existenci pochybností, naopak tím vyjádřil, že ničím nepodložené tvrzení o omylu nepovažuje za skutečnost vzbuzující důvodnou pochybnost, jež by nutila k dalšímu prověřování data spáchání přestupku. Žalobce se proto zásady v pochybnostech ve prospěch obviněného (*in dubio pro reo*) dovolává neoprávněně. Předpokladem aplikace tohoto principu, tedy postupu ve prospěch obviněného (*pro reo*), je naplnění jeho hypotézy vyjádřené slovy *in dubio*. Pokud však reálné pochybnosti nevznikly, nemohl celní úřad tuto zásadu aplikovat. Existenci pochybností se žalobce snažil svým vyjádřením pouze navodit. To by se mu bezpochyby podařilo, pokud by předložil potvrzení zaměstnavatele o tom, že se nacházel dne 2. 10. 2015 ve 13:15 hod. na pracovišti, popř. předložil či navrhl jiný důkaz o tom, že byla jeho přítomnost na místě spáchání přestupku dne 2. 10. 2015 v 13:15 hod. vyloučena. Nic takového však žalobce neučinil a setrval na pouhém tvrzení.
11. Krajský soud uvádí, že pokud by přisvědčil způsobilosti jakéhokoli tvrzení o omylu správního orgánu či např. nesprávnosti údaje v listině vyvolat důvodnou pochybnost o prokazované skutečnosti, byly by správní orgány při objasňování skutkového stavu zcela paralyzovány a nuceny snášet bezpočet důkazů o skutečnostech, o nichž reálně žádná smysluplná pochybnost nepanuje. Při vyvolávání pochybností o skutkových zjištěních správního orgánu tíží důkazní břemeno stran existence těchto pochybností účastníka řízení.

12. Lichá je dle závěru soudu i související námitka procesních vad při výsleších zasahujících policistů. Žalobce považuje za nepřipustné, aby správní orgán svědkovi při dotazování na průběh děje tento děj vymezoval skutkovými okolnostmi, jež mají být teprve předmětem dokazování. Krajský soud musí opětovně zdůraznit, že obsahem správního spisu není žádná listina, z níž by mohla vyplynout pochybnost o tom, zda se skutek, v němž je spatřován přestupek žalobce, stal skutečně dne 2. 10. 2015. Celní úřad nařídil výslech svědků na žádost žalobce vznesenou při jednání dne 11. 11. 2015, aniž však z důkazního návrhu vyplynulo, že by výpovědi svědků měl žalobce považovat za prostředek vyvrácení údaje o dni spáchání přestupku, uvedeného v oznámení o přestupku. Z protokolu o jednání (str. 12) vyplývá, že zástupce žalobce, přítomný jednání, v jeho závěru k výsledkům dokazování uvedl, že *v okamžiku, kdy byl zahájen výslech prvního svědka, vznesl zástupce žalobce námitku, že identifikace místa a času spáchání přestupku je předmětem dokazování, tudíž by svědek neměl být s těmito skutečnostmi na začátku výslechu seznámen*. Z uvedené formulace předně nevyplývá, že by zástupce žalobce tuto námitku skutečně na počátku prvního výslechu vznesl, nýbrž z ní pouze plyne to, že se takto vyjádřil na závěr. Jinak totiž z obsahu protokolu nevyplývá, že by se žalobce proti způsobu vyslýchání svědků, resp. jejich uvádění do problematiky, ohrazoval, ačkoli lze předpokládat, že by tak učinil, trval by na protokolaci své námitky v okamžiku, kdy ji vznášel a osvětlil pověřené úřední osobě, v čem konkrétně shledává formulaci dotazu na svědka vadnou. Dále je třeba uvést, že z takto formulovaného vyjádření rovněž nevyplývá, že by zástupce žalobce celnímu úřadu jednoznačně sdělil, že právě den spáchání přestupku činí sporným a proto na tento údaj hodlá zaměřit výslech svědků. Celní úřad tedy neměl důvod při vymezení předmětu výslechu údaj o dni spáchání přestupku vypustit.
13. K uvedení svědků do předmětu výslechu celní úřad v rozhodnutí uvedl: *„Svědci jsou příslušníci Policie ČR, Dálničního oddělení Kocourovec a že jejich každodenní činnost spočívá mimo jiné v kontrole dodržování pravidel bezpečnosti provozu. Několikrát za den řeší přestupky na různých místech v rámci místní příslušnosti, při které jsou v kontaktu s několika řidiči. Celní úřad si nedokáže představit, že by svědkům neposkytl dostatek informací k projednávanému případu; důsledkem absence těchto informací by mohlo snadno dojít k záměně a svědek by nemusel vypovídat ke konkrétní věci“*. Toto vysvětlení považuje soud za zcela racionální a logické. Stejný způsobem postupuje i soud, pokud provádí výslech osob v obdobném postavení, jako jsou dopravní policisté, strážníci nebo např. poštovní doručovatelé, neboť nelze rozumně předpokládat, že by si tyto osoby bez připomenutí základních skutkových okolností byly s to vzpomenout na okolnosti běžného, ničím výjimečného případu, který je předmětem jejich každodenní činnosti. Pokud by žalobce celnímu úřadu jednoznačně sdělil, že uváděný den spáchání přestupku činí sporným, zajisté by tomu správní orgán přizpůsobil způsob, jakým by předmět výslechu policistům přiblížil. Dále lze předpokládat, že by na tuto skutečnost cílily i dotazy úřední osoby. Žalobce však rozsah jím sporovaných skutečností nevymezil a zcela nepochopitelně ani sám nevyužil možnosti klást v tomto směru svědkům dotazy. Veškerá svá tvrzení vyjádřil až v písemném podání po provedení výslechů.
14. Jelikož krajský soud shodně se správními orgány neshledal existenci důvodných pochybností o dni spáchání přestupku, nevyhověl v žalobě učiněnému návrhu žalobce na výslech svědka M. V., bytem D. p. 114, S. r., který se měl v době kontroly ve vozidle nacházet a potvrdit, že k této došlo skutečně 3. 10. 2015. Nelze rovněž odhlédnout od skutečnosti, že žalobcem označený svědek se ve vozidle ve skutečnosti nenacházel,

neboť z úředního záznamu zasahujícího policisty vyplývá, že oba spolujezdci žalobce byli na místě ztotožnění a jednalo se o pana A. B. a pana R. K..

Absence dopravního značení

15. Námitku žalobce, že celní úřad neprovedl žádný relevantní důkaz ke zjištění stavu dopravního značení na předmětném úseku pozemní komunikace, vyvrací obsah správního spisu. Celní úřad se nejen dotazoval svědků na stav dopravního značení, nýbrž tyto i nechal zaznačit do mapového podkladu místa, kde se nacházela Směrová tabule pro příjezd k silnici pro motorová vozidla a kde dopravní značka Silnice pro motorová vozidla. Svědek prap. H. výslovně uvedl, že vozidlo žalobce bylo zastaveno za cedulí rychlostní komunikace, dále výslovně uvedl, že na dopravní značení viděl z místa kontroly, že na místo přijeli stejným směrem jako žalobce a cestou zkontrolovali stav dopravního značení. Poté, co žalobce v písemném vyjádření po ústním jednání vznesl námitku nezaviněného jednání z důvodu špatného dopravního značení, pořídil celní úřad fotografie stavu dopravního značení na předmětných komunikacích z mapových podkladů internetových stránek www.mapy.cz, které zaslal správcům komunikací k vyjádření o stavu dopravního značení ke dni 2. 10. 2015. Z jejich vyjádření pak učinil příslušná skutková zjištění, jimiž zdůvodnil, že jsou námitky nedostatečného či dokonce absentujícího dopravního značení liché.
16. Žalobcem ve vyjádření navržený důkaz ohledáním nebyl celním úřadem opomenut, nýbrž na str. 6 a 7 rozhodnutí celní úřad uvedl, že důkaznímu návrhu nevyhověl, neboť sporná skutečnost byla dostatečně objasněna jinými důkazy, a to právě vyjádřením správců komunikací ve spojení s pořízenými obrázky z www.mapy.cz. Krajský soud souhlasí s žalovaným, že se celní úřad vypořádal s námitkou nedostatečného či absentujícího dopravního značení komplexně, neboť vyjasnil jak umístění směrové tabule, tak samotné dopravní značky rychlostní komunikace. Rovněž celní úřad poukázal na nelogičnost žalobcova tvrzení o tom, že ve skutečnosti chtěl jet do Olomouce, tím, že po případném minutí odbočky na Olomouc zbývala žalobci možnost vjet na zpoplatněnou pozemní komunikaci R35 ve směru na Olomouc. Namísto toho byl však žalobce zastaven ve směru na Ostravu.
17. Sdělení ŘSD a Správy silnic Olomouckého kraje jsou listinami získanými ze zdroje nezávislého na celním úřadu, tudíž nemohou mít charakter úředního záznamu. Měl-li žalobce pochybnosti o správnosti obsahu těchto listinných důkazů, měl možnost své námitky vůči nim písemně vyjádřit buď ještě celnímu úřadu po nahlédnutí do spisu, nebo je sdělit žalovanému v odvolání. To však žalobce neučinil a veškeré své výhrady formuluje poprvé až v žalobě.
18. Současně krajský soud k námitce absence poučení o ukončení dokazování uvádí, že z obsahu správního spisu vyplývá, že dne 10. 2. 2016 vydal celní úřad listinu nazvanou Oznámení o ukončení dokazování, která byla dne 16. 2. 2016 doručena do datové schránky zástupce žalobce, a to přihlášením, a proto není pochyb, že se s ní adresát seznámil.
19. Krajský soud přisvědčuje žalobci, že celní úřad pochybil, když ve věci provedl dokazování listinami mimo ústní jednání, aniž by jej o tom předem vyrozuměl a aniž by o tom pořídil protokol. Celní úřad sice žalobce v oznámení ze dne 10. 2. 2016 vyrozuměl o tom, že se tyto listiny nachází ve správním spise a umožnil mu seznámit se s nimi formou nahlížení do spisu, avšak nesdělil mu, kdy se bude sám s obsahem těchto listin seznamovat. Celní úřad přitom nepochybně dokazování těmito listinami prováděl, neboť z jejich obsahu

vyšel. Provádění dokazování mimo ústní jednání je sice ve správním řízení možné, avšak účastník o něm má být předem vyrozuměn (§ 51 odst. 2 s. ř.) a musí o něm být pořízen protokol (§ 18 odst. 1 s. ř.). Soud rozhodující ve správním soudnictví nicméně vždy musí posoudit, zda zjištěná procesní vada mohla mít vliv na zákonnost výsledného rozhodnutí (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. června 2003, č. j. 6 A 12/2001-51, č. 23/2003 Sb. NSS, či ze dne 18. března 2004, č. j. 6 A 51/2001-30, č. 494/2005 Sb. NSS). V tomto případě krajský soud takový vliv neshledal a ani z tvrzení žalobce žádný možný vliv uvedené procesní vady na zákonnost výsledného rozhodnutí nevyplývá. Žalobce měl možnost se se sděleními správců komunikací i s mapovými podklady shromážděnými ve spise seznámit a vyjádřit se k nim na základě výzvy celního úřadu ze dne 10. 2. 2016, avšak neučinil tak. Možnost vznést své výtky proti těmto listinným důkazům ponechal pak nevyužitou i v odvolání. Vzhledem k formě důkazů (listiny) a povaze správního orgánu (rozhodoval pověřenou úřední osobou) nevznikla ani žádná relevantní pochybnost o tom, zda a za jakých okolností se celní úřad s důkazy bezprostředně seznámil. Žalobce tak nenabídl soudu žádné skutečnosti, z nichž by bylo možno usoudit, že jím namítaná vada řízení mohla mít na zákonnost výsledného rozhodnutí vliv (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2016, č. j. 6 As 73/2016–40).

20. Lze tedy uzavřít, že i přes pochybení celního úřadu při provádění předmětných listinných důkazů bylo právo žalobce na obhajobu zachováno a jde pouze k jeho tíži, že jej nevyužil. Celní úřad se s námitkami žalobce vypořádal a zdůvodnil, že s ohledem na prokázaný stav dopravního značení se jednalo o zaviněné porušení právních předpisů.

Sankce

21. Přestupek žalobce byl právně kvalifikován podle § 42a odst. 2 písm. a) zákona o pozemních komunikacích. Za tento přestupek bylo možné uložit mu pokutu dle § 42a odst. 7 písm. d) zákona o pozemních komunikacích do výše 100 000 Kč. Tím, že zákonodárce nestanovil žádnou minimální hranici sankce, dal správním orgánům široký prostor pro zvažování adekvátní a přiměřené výše ukládané pokuty. Celní úřad uložil žalobci pokutu ve výši 4 000 Kč, tj. při její spodní hranici, což zdůvodnil existencí okolností, jež bylo nutné vyhodnotit ve prospěch žalobce, a to zavinění v podobě nevědomé nedbalosti, spáchání přestupku opomenutím a dosavadní bezúhonnost žalobce.
22. Žalobci lze přisvědčit (což ostatně uznává ve vyjádření k žalobě i žalovaný), že hodnocení vzniku následku, tj. užití zpoplatněného úseku silnice bez zaplacení, jakožto okolnosti svědčící v neprospěch žalobce, nebylo na místě, neboť se jedná o obligatorní znak skutkové podstaty přestupku, bez jehož naplnění by se nemohlo o přestupek vůbec jednat. Hodnotit tuto okolnost jako přítěžující by bylo možné pouze v případě, kdy by došlo k těžšímu následku, což si lze v případě tohoto přestupku stěží představit.
23. Přesto krajský soud nesdílí názor žalobce, že by byl správní orgán v případě, kdy nepojmenuje žádné přítěžující okolnosti, povinen uložit sankci na samé spodní hranici. V posuzovaném případě by se jednalo o stanovení nulové sankce, tj. fakticky upuštění od uložení sankce, popř. uložení sankce symbolické. Ukládání sankce je individualizovanou činností, při níž musí správní orgán zohlednit nejen všechny okolnosti případu, nýbrž musí také postupovat v souladu s vlastní zavedenou praxí. Jelikož žalobce proti rozhodnutí celního úřadu brojil pouze blanketním odvoláním, nelze žalovanému

vytýkat, že se blíže k otázce přiměřenosti výše uložené sankce vyjádřil až ve vyjádření k žalobě, kde právě na praxi příslušného celního úřadu odkázal.

24. Lze proto shrnout, že celní úřad až na popsané pochybení postupoval při ukládání sankce v souladu se zákonem, sankci uložil v zákonem předvídaném rozpětí a v odůvodnění výše uložené sankce promítl úvahy o hodnocení kritérií uvedených v § 12 odst. 1 zákona o přestupcích. Určení konkrétní výše sankce záviselo na správním uvážení celního úřadu, přičemž zjevnou nepřiměřenost svědčící o vybočení z mezí správního uvážení soud neshledal. Pouhou přiměřenost sankce není soud oprávněn s ohledem na institutu správního uvážení hodnotit.
25. Jelikož krajský soud shledal žalobní body nedůvodnými, žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
26. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., jelikož plně procesně úspěšnému žalovanému nevznikly podle obsahu spisu v tomto soudním řízení žádné náklady přesahující obvyklou úřední činnost.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 7. ledna 2019

Mgr. Barbora Berková v. r.
samosoudkyně